

POHJOISMAINEN BEAGLEKYSELY 2017 TOTEUTETAAN MARRASKUUSSA

Beagleista on Suomessa kerätty jalostustietoa niin kauan kuin Suomen Beaglejärjestö on ollut olemassa. Käyttöominaisuuksista tietoa on kerätty ajokokeissa, rakenteesta ja luonteesta on tietoja saatu näyttelyissä käyneistä beagleista. Myös terveystietoja on kerätty ja monesti koirien omistajat ovat ottaneet terveysongelmien ilmetessä yhteyttä rotujärjestön jalostusjaostoon. Toiminta on siis ollut vuorovaikutteista kertoen siitä, että rodun harrastajat ovat kokeneet jalostustiedon keräämisen tärkeäksi ja että beagleharrastus on koettu yhteiseksi talkoiksi, joiden päämääränä on ollut rodun käyttökelpoisuuden ylläpitäminen ja parantaminen.

Beaglejärjestössä on toteutettu kolme kertaa (1979, 1993 ja 2007) neljävuotiaiden koirien omistajille suunnattu kysely, joissa on kyselty koirien luonteesta, käyttäytymisestä, metsästysominaisuuksista, vioista ja sairauksista ja ylipäättään kaikesta sellaisesta, mikä tekee koirasta mieluisan tai vähemmän mieluisan kumppanin tai metsäkaverin. Ikärajaus on ollut käytännön sanelema, sillä jo yhden vuosiluokan omistajien tavoittaminen kirjeitse on ollut iso urakka ja kirjeet palautuskuorineen ovat olleet poikkeuksellinen kustannuserä järjestön kyselyvuosien budjeteissa. Kyselytutkimuksista on raportoitu Suomen Beagle –lehdessä ja nytemmin tutkimusten aineisto on ollut saatavilla myös järjestön internet-sivuilla.

Suomen Kennelliitto on kannustanut koirien omistajia tallentamaan koirien kuolinsyitä Kennelliiton jalostustietojärjestelmään ja tallentaminen on ollut jo vuosien ajan mahdollista Omakoira-palvelun kautta. Vaikka tallentaminen on ollut mahdollista myös taannehtivasti, painottuu kennelliiton aineisto muutaman viime vuoden ikäisiin kuolemantapauksiin. Kun järjestelmään tallennetaan koiran kuolinsyy, kerätään todellisuudessa tietoja eri rotujen kohtalokkaista sairauksista – tai niiden puuttumisesta, mikäli yleisimmiksi kuolinsyiksi osoittautuvat vanhuus tai erilaiset tapaturmat. Läheskään kaikki koiranomistajat eivät käytä Omakoira-palvelua, josta johtuen tulee kuolinsyytilasto käsittää toistaiseksi viitteelliseksi.

Vuosi sitten järjestettiin Kokkolassa historian ensimmäiset beaglein yhteispohjoismaiset jalostuspäivät ja mukana oli suomalaisten lisäksi edustajia sekä Norjan että Ruotsin jalostusorganisaatioista. Myös tanskassa harrastetaan beagleja, mutta koska ajavien koirien käyttö metsästyksessä on maassa kiellettyä, ei Tanska kuulu metsästysbeaglemaiden joukkoon. Jalostuspäivillä todettiin, että pohjoismaiset beaglet muodostavat yhä selvemmin yhteisen populaation, jossa koiria käytetään jalostuksessa ristiin, maiden rajoista välittämättä. Jalostustavoitteet ovat likimain yhteneväiset, joten kehitys on ollut odotettua ja sitä on vauhdittanut koiratietojen helppo saatavuus internet-tietokantojen myötä.

Jalostuspäivillä syntyi myös ajatus yhteispohjoismaisesta beaglekyselystä. Ajatuksen taustalla on se, että ylivoimaisesti suurin osa koirien omistajista ei tuo koiriaan kokeisiin ja suurimmalta osalta koirista puuttuu myös näyttelykäynti. Jalostustiedon puute on ongelma kaikissa kolmessa pohjoismaassa ja beaglekyselyt ovat käytännössä ainoa keino kerätä jalostustietoa myös niistä koirista, joista sitä ei muuten saada.

Pohjoismainen beaglekysely päätettiin toteuttaa internetissä – kussakin maassa erikseen, mutta samaan aikaan. Kysymykset pohjautuvat Suomessa aiemmin tehtyihin kyselyihin, mutta niitä on muokattu vastaamaan paremmin nykyaikaa. Lisäksi kysymyksissä on pieniä eroja maiden välillä siksi, että erilainen metsästyslainsäädäntö sallii Ruotsissa ja Norjassa pienten sorkkaeläinten ajattamisen beaglella. Meillä metsästysominaisuuksia käsittelevät kysymykset liittyvät pelkästään jänikseen ja kettuun.

Internet-kyselyiden etuna on se, ettei kirjeitä tarvitse enää lähettellä. Lisäksi vastaukset tallentuvat automaattisesti sähköiseen muotoon, joten runsaasti käsityötä jää pois myös vastausten käsittelystä. Näistä syistä on katsottu perustelluksi poistaa myös ikärajaus – kyselyyn voi vastata, omistaa sitten minkä ikäisen beaglen tahansa. Jos omistuksessa on useita beagleja, tulee niistä jokaisesta vastata erikseen.

Suomessa ja Norjassa kyselyyn saa vastata kuka tahansa, Ruotsi edellyttää vastaajalta Beagleklubin jäsenyyttä. Molemmissa vaihtoehtoissa on puolensa. Vapaa osallistuminen mahdollistaa tiedon saannin sellaisilta beaglen omistajilta, jotka eivät ole mukana koe-, näyttely- tai yhdistystoiminnassa. Toisaalta vapaa vastausmahdollisuus ilman tunnistautumispakkoa saattaa innostaa jotakuta vastaamaan tahallaan virheellisesti. Jokainen vastaus tallentuu kuitenkin erikseen, joten kertyvää aineistoa voidaan lajitella ja analysoida esimerkiksi niin, että vain ne vastaukset huomioidaan, joissa koiran rekisterinumero on ilmoitettu ja niissäkin on epäilyttävissä tapauksissa mahdollista kysyä koiran omistajalta annettujen tietojen oikeellisuudesta. Kaikissa kyselyissä on kuitenkin aina virhettä, joka on otettava huomioon aineistoa analysoidessa.

On päätetty, että kyselyt ovat kaikissa maissa auki marraskuun ajan. Perusteena ajankohdalle on, että tuolloin metsästyskausi on parhaassa vauhdissaan ja omistajien käsitykset koiriensa metsästysominaisuuksista ovat tuoreessa muistissa. Kyselyn internet-osoite tulee olemaan <https://www.kyselynetti.com/s/8f944ae>

Kyselyn tuloksista raportoidaan sekä maittain, että koko pohjoismainen aineisto huomioon ottaen. Analyysyjä julkaistaan sekä Beagle-lehdessä, että internet-sivuilla. Lisäksi on sovittu, että tuloksia ja niiden merkityksiä arvioidaan kesän 2018 yhteispohjoismaisilla jalostuspäivillä, jotka järjestetään Norjassa, luultavasti jossain Trondheimin alueella.

Koska kaikki beaglen omistajat eivät lue tätä lehteä, tarvitsemme nyt talkoohenkeä. Jos tiedät tai tapaat jonkun beaglen omistajan, jonka arvelet olevan tämän tapaisen tiedotuksen tavoittamattomissa, kerro hänelle tästä tulevasta kyselystä. Kehota häntä seuraamaan järjestön nettisivuja syksyn mittaan, siellä tullaan myös kertomaan tästä kyselystä.

Toivomme aktiivista osallistumista, kerätty tieto hyödyttää tulevaisuudessa meitä kaikkia!

Jalostusjaosto